

Opkomst van het nationaalsocialisme

Nationaalsocialisten = nazi's (afkorting) = aanhangers van Hitler
Hun partij was de Nationaal Socialistische Arbeiders Partij (NSDAP)
De nazi's kwamen in 1933 in Duitsland aan de macht.
De nazi's waren extreem nationalistisch: *Deutschland über alles*

Hun ideeën:

- Het volk moet sterk zijn en iedereen moest hetzelfde denken (eenheid maakt macht)
- Het volk moest als één man achter hun leider Adolf Hitler staan en die ook gehoorzamen. De leider, de Führer, wist wel wat goed was voor iedereen
- De nazi's wilden de democratie afschaffen
- Het Duitse volk had meer leefruimte – *Lebensraum* – nodig. Duitsland moest worden uitgebreid en alle Duitstalige mensen moesten in het Duitse Rijk wonen
- Er was herbewapening nodig om een sterk land te worden en om Duitsland weer te laten meetellen in Europa
- De Joden moesten uit de samenleving verwijderd worden. De Joden kregen de schuld van de nederlaag in de Eerste Wereldoorlog en de economische crisis. De Jodenhaat heet antisemitisme (het bestond al veel langer)
- De Duitsers moesten een zuiver ras vormen, de Ariërs. In het Arische ras hadden de mensen blonde haren en blauwe ogen

In **Italië** hadden de **fascisten** ongeveer dezelfde ideeën. Ook zij waren nationalistisch en ondemocratisch. Hun sterke leider heette Benito Mussolini.

Hoe komt Hitler aan de macht?

- Vooral na 1929 (crisis!) groeide zijn aanhang.
- Hitler beloofde werk en voedsel en afschaffing van het *Diktat* van Versailles
- De Duitsers zagen in hem de 'sterke man' die alle problemen kon oplossen
- In 1933 wordt de NSDAP bij de verkiezingen de grootste partij van Duitsland+ zij krijgt 43,9% van de stemmen.
- Hitler wordt minister-president
- Hij laat een wet aannemen dat de NSDAP voortaan nog de enige partij mag zijn daarmee schaft hij dus de democratie af.
- Zo wordt Duitsland een **dictatuur** (een partij aan de macht, geen vrije meningsuiting, veel media worden verboden, op school wordt de leerlijn geleerd dat Hitler goed is voor Duitsland, wie kritiek heeft wordt opgesloten, de SS en SA bedreigen mensen met een andere mening (ook Joden, zigeuners, homoseksuelen) >> die onderdrukking heet **terreur**.

Nationaalsocialisme in Nederland

De Nederlandse nationaalsocialisten richtten in 1931 een eigen partij op: de NSB = de Nationaal Socialistische Beweging. Hun leider is Anton Mussert.
Zij waren ook nationalistisch (Leve het vaderland / trots op Nederland) en wilden de economische crisis oprichten. De NSB was tegen de socialisten en communisten. Ze deden niet aan Jodenhaat.
De NSB kreeg bij de verkiezingen van 1935 veel aanhang maar niet meer dan 8%. In 1937 nog maar 4% (= vier zetels in de Kamer).